

Š i f r a k a n d i d a t a :

--

Državni izpitni center

SPOMLADANSKI IZPITNI ROK

PSIHOLOGIJA

==== Izpitna pola 2 =====

- A) Naloge izbirnega tipa
- B) Strukturirani eseji

Torek, 2. junij 2015 / 120 minut (20 + 100)

Dovoljeno gradivo in pripomočki:

Kandidat prinese nalivno pero ali kemični svinčnik, svinčnik HB ali B, radirko in šilček.

Kandidat dobi dva konceptna lista, list za odgovore in dva ocenjevalna obrazca.

SPLOŠNA MATURA

NAVODILA KANDIDATU

Pazljivo preberite ta navodila.

Ne odpirajte izpitne pole in ne začenjajte reševati nalog, dokler vam nadzorni učitelj tega ne dovoli.

Rešitev nalog v izpitni poli ni dovoljeno zapisovati z navadnim svinčnikom.

Prilepite kodo oziroma vpišite svojo šifro (v okvirček desno zgoraj na tej strani, na list za odgovore in na ocenjevalna obrazca). Svojo šifro vpišite tudi na konceptna lista.

Izpitsna pola je sestavljena iz dveh delov, dela A in dela B. Časa za reševanje je 120 minut. Priporočamo vam, da za reševanje dela A porabite 20 minut, za reševanje dela B pa 100 minut.

Izpitsna pola vsebuje 14 nalog izbirnega tipa v delu A in 4 esejske naloge, od katerih izberite in rešite 2, v delu B. V delu A je vsak pravilen odgovor vreden 1 točko, v delu B pa vsaka esejska naloga 15 točk. Število točk, ki jih lahko dosežete, je 44, od tega 14 v delu A in 30 v delu B.

V preglednici z "x" zaznamujte, kateri nalogi v delu B naj ocenjevalec oceni. Če tega ne boste storili, bo ocenil prvi dve nalogi, ki ste ju reševali.

1.	2.	3.	4.

Rešitve pišite v izpitno polo z nalivnim peresom ali s kemičnim svinčnikom.

V delu A naloge rešite tako, da obkrožite črko pred pravilnim odgovorom. Sproti izpolnite še list za odgovore. Vsaka naloga ima samo en pravilen odgovor. Naloge, pri katerih bo izbranih več odgovorov, in nejasni popravki bodo ocenjeni z 0 točkami.

V delu B nalogi pišite v za to predvideni prostor. Pišite čitljivo. Če se zmotite, napačno besedo ali poved prečrtajte in jo zapišite na novo. Nečitljivo besedilo bo ocenjeno z 0 točkami. Osnutka esejev, ki ju lahko napišete na konceptna lista, se pri ocenjevanju ne upoštevata.

Zaupajte vase in svoje zmožnosti. Želimo vam veliko uspeha.

Ta pola ima 16 strani, od tega 3 prazne.

M 1 5 1 5 4 1 1 2 0 2

M 1 5 1 5 4 1 1 2 0 3

A) NALOGE IZBIRNEGA TIPA

1. V katerem odgovoru so navedeni samo duševni procesi?
 - A Ljubezen, poštenost, pomoč sošolcu, potreba po hrani.
 - B Potreba po hrani, nezadovoljstvo, domišljija, pozornost.
 - C Ljubezen, potreba po hrani, nezadovoljstvo, poštenost.
 - D Potreba po hrani, nezadovoljstvo, pomoč sošolcu, učenje.
2. Kaj je značilno za eksperiment?
 - A Na njegovi osnovi ne moremo sklepati o vzrokih in posledicah.
 - B Eksperimentator opazuje pojave brez vplivanja na pogoje.
 - C Vključuje odvisne in neodvisne spremenljivke.
 - D Uporablja vedno samo eno skupino udeležencev.
3. Mera razpršenosti je
 - A standardna deviacija.
 - B modus.
 - C mediana.
 - D aritmetična sredina.
4. Dijakinjo je razjezik sošolec. Katera od njenih reakcij ni odraz fiziološkega vzburjenja?
 - A Razširjene zenice.
 - B Hitrejše dihanje.
 - C Pospešen utrip srca.
 - D Preklinjanje.
5. Kateri od naštetih dejavnikov bi lahko povzročil tako iluzijo kot halucinacijo?
 - A Megla.
 - B Zaljubljenost.
 - C Pomanjkanje hrane.
 - D Hrup.
6. V daljavi vidimo potok, vendar ne slišimo šumenja vode. Ko se približujemo strugi, nenadoma zaslišimo žuborenje. Zgornji primer predstavlja primer za
 - A čutno adaptacijo.
 - B diferencialni čutni prag.
 - C absolutni čutni prag.
 - D iluzijo.

7. Anej bi se moral učiti fiziko, vendar zunaj sije sonce in vreme vabi v naravo. Obenem je nezadovoljen, ker je dopoldne dobil zadostno oceno pri zgodovini. Kateri dve skupini dejavnikov učenja sta opisani v besedilu naloge?
- A Fizikalni in psihološki dejavniki.
 - B Fizikalni in socialni dejavniki.
 - C Fiziološki in socialni dejavniki.
 - D Fiziološki in psihološki dejavniki.
8. Učenec, ki se ni pripravil na ustno ocenjevanje znanja, pravi sošolcu: »Nezadostno sem dobil, ker me učitelj ne mara. Vedno mi postavi najtežja vprašanja.« Kateri obrambni mehanizem je opisan v primeru?
- A Identifikacija.
 - B Kompenzacijā.
 - C Zanikanje.
 - D Racionalizacija.
9. Osebnostne lastnosti, po katerih so si enojajčni dvojčki najbolj podobni, so
- A telesna višina in redoljubnost.
 - B inteligentnost in telesna višina.
 - C ekstravertnost in agresivnost.
 - D inteligentnost in agresivnost.
10. Rezultate dijakov in dijakinj na maturi neki učitelj razloži takole: »Dekleta dosegajo povprečno boljše rezultate na maturi, ker jih starši pri vzgoji bolj usmerjajo v marljivost in delavnost, medtem ko pri dečkih pridejo bolj do izraza njihove sposobnosti.« Kateri dejavnik razvoja se kaže v prepričanju učitelja?
- A Deklice: okolje; dečki: svobodna volja.
 - B Deklice: vzgoja; dečki: sposobnosti.
 - C Deklice: okolje; dečki: dednost.
 - D Deklice: svobodna volja; dečki: okolje.
11. Kateri opis je v celoti značilen za peto stopnjo razvoja identitete po Eriksonu?
- A Posameznik išče odgovore na vprašanja: kdo sem, kaj hočem, išče stalnega partnerja.
 - B Posameznik išče odgovore na vprašanja: kdo sem, kaj hočem; razvija se občutek za dolžnost, predanost.
 - C Išče svoj življenjski stil in eksperimentira; oblikuje kakovostne intimne medosebne odnose.
 - D Išče stalnega partnerja in oblikuje kakovostne intimne medosebne odnose.
12. Če na temelju poznavanja ene lastnosti ocenujemo tudi druge lastnosti oziroma osebnost v celoti, govorimo o
- A prvem vtipu.
 - B stereotipu.
 - C predsodku.
 - D halo učinku.

13. Skupina priateljev se ne druži več z Lanom, ker so izvedeli, da ima AIDS.
Kakšen predsodek in katero stopnjo izražanja predsodka predstavlja primer?
- A Spolni predsodek; diskriminacijo.
 - B Spolni predsodek; izogibanje.
 - C Predsodek do marginalnih skupin; izogibanje.
 - D Predsodek do marginalnih skupin; diskriminacijo.
14. Posameznik, ki veliko uživa v glasbi, dobri hrani in družbi, ima verjetno visoko izražene
- A hedonske vrednote.
 - B potenčne vrednote.
 - C moralne vrednote.
 - D izpolnitvene vrednote.

B) STRUKTURIRANI ESEJI

1. naloga

V psihološki znanosti se je razvilo več različnih psiholoških smeri, ki se razlikujejo po razlagah človeškega doživljanja in vedenja, pa tudi po drugih vprašanjih, ki jih postavljam.

Navedite po enega predstavnika psihoanalize, vedenjske smeri in humanistične smeri ter opredelite, kaj je njihov glavni predmet proučevanja. Pojasnite, kako bi predstavniki teh smeri raziskovali odvisnost od iger na srečo. Za dve od navedenih smeri presodite po dve prednosti, ki pomenita pomemben prispevek k psihologiji, ter po eno pomanjkljivost, ki so jo izpostavljali njihovi kritiki.

V sivo polje ne pište.

M 1 5 1 5 4 1 1 2 0 7

7/16

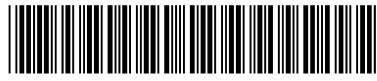
2. naloga

Ljudje se ne rodimo taki, kot je družbeno zaželeno, ampak svoje vedenje postopoma prilagajamo socialnemu okolju. Poimenujte proces prilagajanja socialnemu okolju ter opišite tri značilnosti tega procesa. Poimenujte po enega nosilca prilagajanja socialnemu okolju v otroštvu in v mladostništvu. S primerom vedenja ponazorite, kako se socialnemu okolju prilagaja otrok, in z drugim primerom, kako se socialnemu okolju prilagaja mladostnik.

Presodite in utemeljite, kako avtoritarni in permisivni vzgojni stil vplivata na mladostnika in njegovo prilaganje socialnemu okolju.

V sivo polje ne pišite.

V sivo polje ne pište.

9/16

3. naloga

Človek je za vsako dejanje notranje ali zunanje motiviran. Opredelite potrebo in cilj v motivacijski situaciji. Navedite tri načine, kako bi k učenju spodbujali dijaka, da bi bil zunanje motiviran za učenje, in dva načina, da bi pri njem spodbudili notranjo motivacijo za učenje. Presodite in utemeljite, kako bi z znanjem psihologije dijak zadovoljeval tri različne potrebe.

V sivo polje ne pište.

11/16

4. naloga

Opišite strategijo poskusi in napake ter strategijo postopna analiza pri reševanju problemov. Katero strategijo reševanja problemov poleg njiju še poznamo? Ponazorite, kako bi se reševanja težav pri učenju določenega predmeta lotil dijak, ki bi uporabil strategijo poskusi in napake, in kako dijak, ki bi uporabil strategijo postopna analiza. Presodite in utemeljite, katere strategije reševanja miselnih problemov bi verjetneje uporabila oseba z visoko ali nizko osebnostno čvrstostjo. Upoštevajte vse sestavine osebnostne čvrstosti.

V sivo polje ne pište.

13/16

Prazna stran

V sivo polje ne pišite.

15/16

V sivo polje ne pišite.

Prazna stran

V sivo polje ne pišite.

Prazna stran